

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKU ZÁKLADNÍ ŠKOLY PRO UCHAZEČE S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM

Očekáváte, že se k zápisu do vaší školy může dostavit uchazeč, který nerozumí česky? Nejste si jistí, co vše zajistit, na co se připravit a jak komunikovat s rodiči?

- Bližší informace přinášíme na webu [Inkluzivní škola](#).
- Dále Vám rádi poskytneme telefonickou či metodickou podporu emailem. Pro konzultaci můžete kontaktovat [odbornou pracovníci pro odpovídající stupeň či region](#).
- Unikl Vám některý informační leták? Kompletní přehled najdete [zde](#).

Příklad dobré praxe:

Přechod dítěte s OMJ z mateřské do základní školy Šlapanice

- Ve Šlapanicích jsou celkem dvě mateřské školy, které mají dohromady devět tříd. Speciální pedagožky ze základní školy v únoru či březnu navštěvují třídy MŠ, aby se seznámily s předškolními dětmi s OMJ.
- Zásadní je screening, který probíhá formou pozorování skupiny dětí při řízené činnosti. Děti dostanou pracovní listy se cvičením na grafomotoriku. Důležitá je také reference od učitelek MŠ a předvedení portfolia dětí.
- Rodiče jsou informováni o návštěvách pedagožek a považují je za součást standardního postupu.
- Na základě screeningu pedagožky osloví rodiče dětí. Řeší se školní zralost, začleňování dětí s OMJ, odklad školní docházky a možnost přípravné třídy. Mají tak všechny informace včas a mohou se připravit.

Zápis do 1. ročníku a přijetí žáka s OMJ

Přijetí žáků s OMJ s sebou přináší mnohá specifika vyplývající z **odlišného jazykového a kulturního prostředí**. Rodiče i děti často přicházejí **bez dostatečné znalosti češtiny**, která je pro výuku ve škole zásadní, **neznají český vzdělávací systém** a **ne mají dostatek základních informací** ohledně každodenního školního života.

Doporučujeme využít různé **jazykové překlady informací k zápisu** (ke stažení na webech [Inkluzivní školy](#) nebo [NPI ČR](#)) nebo **objednat tlumočnicka**, tipem do praxe může být předem hotový **infobalíček** základních informací v tištěné verzi v různých jazycích, které již některé školy ve své praxi využívají a které získají rodiče dětí s OMJ přímo u zápisu.

Předmětem zápisu není ověření znalosti jazyka, ale orientační školní zralosti dítěte a **doložení všech dokladů**. Pokud je u dítěte zřejmá školní zralost, není vhodné jazykovou nedostatečnost považovat za důvod k odkladu školní docházky. Pro školní úspěšnost dítěte s OMJ je rozhodující jeho **dostatečná podpora ze strany školy i rodičů**, nikoliv samotný odklad (za rok se nikdo nový jazyk nenaučí). Případný pozdější návrat do MŠ by mohl mít velký demotivující dopad na celou vzdělávací dráhu dítěte.

Rodiče přicházejí často s jazykovou bariérou a především s **různými očekáváními a odlišnou zkušeností** ze školní praxe v zemi původu. Proto doporučujeme v případě žáka s OMJ **získat více informací a vymežit si role rodičů a školy**. Tipy, na co se soustředit při [pohovoru s rodiči](#), najdete také [zde](#).

Tip do praxe:

Velice dobře se na některých školách osvědčily **tlumočené informační schůzky pro rodiče dětí s OMJ**.

Přítomni jsou třídní učitelé, učitel ČDJ, asistenti, tlumočníci a rodiče. Tlumočení probíhá ve skupinách podle komunikačních jazyků rodičů.

Některé školy dokonce organizují tyto infoschůzky dvě – jednu **v červnu i s dětmi** (zde může případně dojít také k dodatečnému ověření školní zralosti) a druhou **v září** pouze pro rodiče.

Školský zákon (§ 20) stanovuje, že všechny děti s cizí státní příslušností, které pobývají na území ČR, mají právo na bezplatné vzdělání na základních školách bez ohledu na to, z jaké země pocházejí, a to i v případech, kdy není prokázána legálnost jejich pobytu na území ČR. Podle § 20 školského zákona není neznalost češtiny důvodem pro nepřijetí žáka do ZŠ.